ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-220
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 58. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 27-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1976 No. 58. VOL. LXXXIII.

ЛЕОНІД І ТАТЬЯНА ПЛЮЩІ НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ДОПОМОГИ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМ В СССР. НАТАЛКА ПИЛИПЮК З ГАРВАРДУ БУЛА СВІДКОМ ПОБИТТЯ Д-РА ПЛАХТОНЮКА В КИЄВІ

Ню Йорк, Н. И. (З. С.) — „Українці у вільному світі мають великі можливості і великий обов'язок допомогти українському рухові спротиву на рідних землях дорогою усвідомлення західньої публічної опінії, зрушення совісти західньої громадськости і матеріяльною допомогою родинам тих, які караються в концтаборах за це, що сміли виступити мужньо в обороні прав української людини на самобутність, творчість, незалежність," — заявив Леонід Плющ під час пресової конференції тут в четвер, 25-го березня, п'ять днів після його і його родини приїзду до Америки на двотижневі відвідини.

В пресовій конференції, яку влаштувала організація Амнесті Інтернешенел і якою проводив з її рамени проф. д-р Ліпман Берс, професор математики Колюмбійського університету і голова Американського Товариства Математиків, взяло участь близько 40 представників американської і етнічної преси, в тому й українські журналісти, які ставили Л. Плющеві найбільше питань.

Всі учасники одержали заздалегідь приготовану заяву Л. Плюща в українській мові і в перекладі на англійську, з якої він прочитав тільки два вступні параграфи, що включали подяку всім особам і організаціям, зокрема українським, як рівнож д-рові А. Сахарову, Татьяні Ходорович, Амнесті Інтернешенал, Світовому Конґресові Українців і Комітетові Оборони Совєтських В'язнів та неназваним членам руху спротиву в СССР, які спільно причинились до його звільнення і дозволу разом з родиною на виїзд з СССР.

Заки приступлено до запитів і відповідей, в яких Л. Плющеві допомагав його офіційний перекладчик Марко Царинник, український математик представив справу д-ра Миколи Плахотнюка, свого приятеля і одного із 60-ох політв'язнів в „психушці" Дніпропетровська. Як відомо, цю справу порушила на пресовій конференції в Парижі Татьяна Плющ 3-го лютого, заявляючи, що в Америці є українка, яка була свідком побиття каґебістами в Києві д-ра М. Плахотнюка та що її свідчення в цій справі могли б причинитися до полегшення його жахливого стану. Л. Плющ заявив, що ця дівчина зголосилася до виступу на пресовій конференції і він попросив її до слова.

До мікрофону підійшла молода, пристійна жінка і заявила, що називається Наталка Пилипюк та є докторанткою порівняльних літератур в Гарвардському університеті, де студіює в рамках програми українознавства. Вона розповіла про інцидент, який мав місце в п'ятницю, 4-го червня, 1971-го року, в Києві під час її відвідин в Україні. В дорозі до приятелів, вона і д-р Плахотнюк завважили, що за ними безнастанно слідкує група чоловіків, які ввійшли за ними до будинку, в якому жили приятелі. Не заставши їх дома, вони почали сходити вниз, але в коридорі їм загородили дорогу „наглядачі" і почали бити д-ра Плахотнюка та копати його, коли він впав на підлогу; Н. Пилипюк вибігла на вулицю, щоб шукати допомоги, але прохожі і міліція її збули сміхом. Повернувшися назад до будинку вона застала д-ра Плахотнюка, чоловіка малого росту, напівпритомного і в крові. Вона допомогла йому продістатися до помешкання приятелів, які ним заопікувалися. Шість місяців пізніше д-р Плахотнюк був заарештований, визнаний „психічно хворим" і запроторений до „психушки" в Дніпропетровську, де згідно з твердженнями

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗАЯВА ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

На початку пресової конференції в Ню Йорку в четвер, 25-го березня, Леонід Плющ відчитав частину приготованої в українській та англійській мовах і розданої кореспондентам заяви, яку — для інформації читачів — передруковуємо вповні в українському оригіналі та без будь-яких стилістичних чи правописних редакційних змін:

Передайте мою подяку, будь ласка, всім тим, які боролися і борються за звільнення політичних в'язнів у СССР: Міжнародній Амнестії, українським організаціям, математикам, психіятрам і юристам США. Окремо я хочу подякувати академікові Андрієві Сахарову, Тетяні Ходорович і багатьом іншим учасникам опору в СРСР, що їх імен я не можу покищо назвати.

Я вдячний тим, які запросили мене до Сполучених Штатів — Міжнародній Амнестії, яка організувала цю пресову конференцію, СКВУ і Комітетові оборони радянських політв'язнів.

Коротко про себе і свою „справу".

Тепер менід тридцять сім років, за національністю я українець. Закінчив Київський державний університет, за професією математик. До 1968 року працював у Інституті кібернетики Академії наук УРСР. Звільнений формально за скороченням штатів, а фактично за лист-протест до газети „Комсомальська правда" в справі Гінзбурга-Галанскова.

З того часу не міг знайти жодної праці. У січні 1972 року заарештований за обвинуваченням в антирадянській пропаганді.

За що ж я попав у тюрму, а потім у психіятричну лікарню?

1966 року почав писати статті для самвидаву. Це були статті про природу радянської держави, її ідеології, про національні проблеми СРСР.

Я вважав, що революція в СРСР неможлива і небажана, а необхідною є поступова демократизація країни шляхом реформ згори і пропаганди серед народу.

Бажаючи практично брати участь у боротьбі за демократизацію, я розповсюджував самвидав, збирав інформації для „Хроніки поточних подій" і „Українського вісника", які насвітлювали боротьбу за права людини в СРСР.

1969 року став членом „Ініціятивної групи захисту прав людини в СРСР", яка легально протестувала проти порушень радянської конституції і Декларації прав пюдини. Тоді нас було п'ятнадцять осіб. Тепер на волі перебувають тільки двоє членів Ініціятивної групи — Тедяна Великанова і Тетяна Ходорович. Інші або в таборах, або на еліграції, або відійшли від активної діяльности, відбувши покарання.

Кілька днів тому помер Григорій Под'япольський, фізик за професією, поет. Причина його смерти — постійне нервове напруження, переслідування, жахлива доля друзів.

15 січня 1972 року мене заарештували і примістили в слідчому ізоляторі Республіканського КДБ у Києві. Мені закидали все те, про що я розповів вище.

На слідстві я з першого дня відмовився давати якінебудь свідчення. Я знав, що будь-яке моє свідчення, навіть позитивне, про моїх друзів, використають тільки, щоб обвинуватити їх. Ані КДБ ані прокуратура не цікавляться правдою. Я заявив слідчим, що вважаю КДБ антиконституційною організацією і не хочу брати участи в їхніх злочинах проти народу.

Ще 1969 року моєму знайомому на слідстві заявили, що я шизофренік і перебуваю у психіятричній лікарні. Тому я з першого дня арешту був переконаний, що мене примістять у Дніпропетровській психіятричній лікарні.

У травні 1972 року мене відправили на так звану стаціонарну судово-психіятричну експертизу в Інститут ім. Сербського. Але всі шість місяців я перебув у московській Лефортовській тюрмі. Річення про спрямування на примусове лікування було зроблено на основі кількох розмов з психіятрами, серед яких були провідні психіятри Радянського Союзу — академік Снєжевський, Лунц, Наджаров і Морозови. Було проведено три експертизи. Як мені стало пізніше відомо, діягноза була — „млявотекуча шизофренія з юнацького віку".

Від липня 1973 року до 8 січня 1976 року я перебував у Дніпропетровській спецпсихлікарні. Зазнавав „лікування" невролептиками — галоперідолом, трифтазином, пройшов два курси інсуліно-терапії.

У Дніпропетровській спецпсихлікарні перебувають головним чином душевно хворі — вбивці, ґвалтівники, хулігани. Яких цістдесят — це політичні в'язні, переважно психічно здорові люди. Я не маю тепер можливости назвати всіх, скажу тільки про деяких.

Це поет Анатолій Лупиніс і письменник Віктор Рафальський. Їх уважають соціяльно небезпечними і психічно хворими людьми. Окремо я хочу розповісти про лікаря

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ШИРШІ СХОДИНИ УЛТНА СЕРЕДНЬОГО НЮ ЙОРКУ

Сиракюзи.—Відділ Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, що його очолюють голова д-р Мих. Логаза і секретар д-р Марія Кознарська, влаштовує в суботу, 10-го квітня, о год. 3:30 в місцевому УНДомі публічну ширшу конференцію, під час якої відбудеться публічний панель на тему: рак грудей і матки. В панелі візьмуть участь: родинний лікар д-р Богдан Гарбовський з Ютики, хірурґ д-р Теофіль Артемович з Рочестеру та гінеколог Мирослав Грещишин з Боффало. Проводитиме панелем рентґенолог д-р Михайло Сайкевич з Боффало. Їхні доповіді будуть ілюстровані короткометражними фільмами. Після доповідей буде дискусія і опісля спільна вечеря лікарів з дружинами.

ПАМ'ЯТНИК НА МОГИЛІ Д-РА Б. ОЛЕСНИЦЬКОГО

На суботу, 27-го березня на год. 2-гу по полудні заповіджено відкриття пам'ятника на могилі св.п. д-ра Богдана Олесницького, померлого два роки тому, видатного нашого лікар'я громадянина, на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку. Проєкт пам'ятника приготовив мистець Святослав Гординський, а чину посвячення довершить парох української католицької церкви св. Івана Христителя в Нюарку-Ірвінґтоні о. Михайло Кучм'як, в приявності голови Консисторії УПЦеркви в ЗСА о. протопресвітера Артемія Селепини.

КАМЕРНИЙ КОНЦЕРТ В УІА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Цієї неділі, 28 березня о год. 5-ій по полудні Український Інститут Америки влаштовує у власних приміщеннях при 5-ій евеню і 79-ій вулиці другий з черги камерний концерт для відзначення 200-річчя Американської Незалежности.

ПОМЕР МИСТЕЦЬ МИХАЙЛО МИРОШ

Маестро Михайло Мирош, один із сеньйорів українського малярства, помер в Ню Йорку у власному домі на 82-му році свого творчого життя. Покійний був організатором Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, членом - основоположником ОМУ Америці, та брав участь у численних виставках Об'єднання. Мав також індивідуальні виставки своїх творів у ґалеріях Парижу, Варшави і в Ню Йорку. Прибув до Америки 1923 року після студій малярства у Львові та Кракові. Багато церков і катедр в Америці є удекорованими Покійним.

ЗСА ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НАПАСТУВАННЯ ЇХ ДИПЛОМАТІВ У МОСКВІ

Москва. — У середу й четвер, 24-го і 25-го березня, амбасада ЗСА в Москві двічі запротестувала перед совєтськими властями проти напастувань американських дипломатів і їхніх родин совєтськими громадянами, які включали погрозу, що в амбасаді находиться бомба, а також були телефони до приватних помешкань американських дипломатів, під час яких совєтські „робітники" та „громадяни" погрожували, що понищать автомобілі американців, застрілять когось із персоналу амбасади, або заподіють шкоду дітям американських дипломатів. Напастування американців в Москві розпочалося на початку цього тижня і від того часу 25 дипломатів одержали близько 70 телефонічних погроз, багато з них серед ночі. Совєтські „робітники" та „громадяни" заявляли, що ці погрози є відплатою за напастування совєтських урядовців жидівськими екстремістами в Ню Йорку.

У четвер, 25-го березня, до американської амбасади зателефонував невідомий совєтський „громадянин", який плинною англійською мовою заявив, що в амбасаді находиться бомба. Це довело до того, що два поверхи амбасади та приміщення, де находиться світличка для дітей персоналу, мусіли бути евакуйовані, але жадної бомби не знайдено. Щодо телефонічних погроз до приватних мешкань американських дипламатів, то вони були виголошені переважно російською мовою і дуже часто серед ночі. Персонал амбасади ЗСА та інші західні дипломати в Москві підозрівають, що ці погрози були інспіровані совєтськими властями, бо приватні телефонічні числа американських дипломатів і навіть число амбасади не є поміщені в телефонних книгах Москви. Отже, твердять західні дипломати, совєтські „громадяни" та „робітники" правдоподібно одержали ці числа від совєтських властей.

Наразі в Москві не напастують американських журналістів і бизнесменів, але існує можливість, що напастування може зрости до такого самого рівня як 1970-71 роках, коли знищено багато американських автомобілів у відплату за знищення совєтських авт в Ню Йорку жидівськими екстремістами. Між іншим, у четвер, 25-го червня ц.р., в приміщеннях совєтської торповельної місії „Амторг" в Ню Йорку знайдено часову бомбу. Нюйоркська поліція інформує, що члени організації „Жидівська збройна оборона" повідомили, що це вони підклали бомбу, як протест проти переслідування жидів у СССР.

ЗСА в Раді Безпеки ОН наклали „вето" на антиізраїльську резолюцію

Об'єднані Нації, Н.Й. — У четвер, 25-го березня, амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй, Вілліям Скрентон, в Раді Безпеки цієї міжнародної організації наклав „вето" на резолюцію, яка таврувала політику Ізраїля відносно Єрусалиму та на окупованих арабських територіях. Хоча Скрентон кілька днів тому заявив, що Америка вважає, що розбудова ізраїльських осель на окупованій арабській території становить перешкоду для успішних переговорів щодо справедливого та остаточного миру на Близькому Сході та що майбутня державна приналежність східньої частини Єрусалиму мусить бути вирішена шляхом переговорів, а не односторонньою акцією з боку Ізраїля, який окупував ту частину міста, то в четвер Скрентон сказав, що ЗСА накладають „вето" на антиізраїльську резолюцію, бо вважають її „незбалянсованою". Він заявив, що резолюція цілком однобічно таврує Ізраїль, а не заторкає таких преблем, як підпільна діяльність Палестинської Визвольної Організації. Антиізраїльську резолюцію спонзорували країни т. зв. „третього світу", а її виготовили арабські та комуністичні держави.

Мойніген вдоволений, що Ізраїль має атомову зброю

Вашінґтон. — Даніель Мойніген, колишній амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй, виступаючи на переслуханні Сенатського Комітету для закордонних зв'язків, висловив своє вдоволення фактом, що Ізраїль має атомову зброю, бо Ізраїль знаходиться у виїмковому положенні і його арабські сусіди „повинні знати, що їх чекає". Запитаний сенатором Чарлсом Персі з Іллінойс, який ефект викличе на Близькому Сході повідомлення Ізраїлю, що він має 10 до 20 атомових бомб, Д. Мойніген відповів: „У цьому моменті я думаю, що це була добра ідея вийти з цією справою". Мойніген вважає, що у цьому перехідньому періоді мусить наступити щось таке, що викликало б респект до Ізраїля, бо інакше не оминути війни на Близькому Сході.

Громико в Англії переговорює справу Родезії

Лондон, Англія. — В середу, 24-го березня ц. р., відбулася тут перша зустріч міністрів закордонних справ Великобританії і СССР — Джеймса Каллаґана і Андрея Громика, метою якої, як інформують західні газети, є знайти спільну мову і розв'язку проблеми Родезії, яка стоїть на передодні громадянської війни. У зв'язку з приїздом Громика, в Лондоні відбулись протестні демонстрації жидівських організацій, а поліційні чинники зробили всі заходи, щоб не допустити демонстрантів близько готелю, в якому зупинився Громико. Джеймс Каллаґан буде старатися відмовити Совєтський Союз від інтервенції у війні в Родезії, як також намагатиметься переконати, щоб СССР не допустив до того, щоб у цю війну вмішалася Куба, а головно ті кубинські військові частини, які, помимо закінчення війни в Анґолі, залишилися стаціонувати в тій країні. Політичні спостерегачі не виключають, що громадянська війна в Родезії може розпочатись невдовзі, тим більше, що уряд Мозамбіку вже запросив кубинських „інструкторів" на свою територію, правдоподібно для вишколу родезійських партизанів.

УРЯД ЗСА РОЗГЛЯДАЄ МОЖЛИВІ ЗАХОДИ ПРОТИ КУБИ

Вашінґтон. — Уряд президента Форда у четвер, 25-го березня, повідомив, що вже протягом останніх кількох тижнів розглядає різні можливі заходи, які ЗСА застосували б проти Куби, знову якро б вона післала свої військові частини до будь -якої країни, зокрема в Африці та Південній Америці, подібно як це зробила в Анґолі. Речник Департаменту оборони повідомив, що в нарадах беруть участь Шефи Штабу сил, але відмовився обговорювати будь - які можливі заходи проти Куби. Як відомо, державний секретар Кіссінджер кілька днів тому відмовився відкинути можливість, що Вашінґтон може в крайньому випадку навіть перевести інвазію Куби. Речники уряду заперечують, що погрози Кіссінджера та президента Форда мають на меті здобути підтримку консервативних елементів для Президента під час теперішньої передвиборчої кампанії. Вони заявляють, що мілітарна інтервенція Куби за кордоном є серйозною та що перестороги президента Форда і Кіссінджера звернені не тільки проти Гавани, але також проти Москви.

Також Східня Німеччина купує збіжжя на Заході

Берлін. — Німецька Демократична Республіка закупила поважну кількість зерна в ЗСА, Канаді і Австралії, — інформує комуністична східньо - німецька преса. В повідомленні зазначується, що закуп пшениці був зумовлений неврожаєм в СССР в 1975 році, наслідком чого Совєтський Союз не був спроможний доставити Німеччині й іншим своїм сателітам потрібну кількість зерна та інших вже випродукованих харчових продуктів. Минулого року Східня Німеччина закупила була півтора мільйона тони зерна, приблизно половину свого запотребування, в СССР. Цього року, подібно, як це зробив Совєтський Союз, комуністична Німеччина покищо закупила в ЗСА три мільйони тонн пшениці і два мільйони в інших країнах.

Заповідають З'їзд Уладу Старших Пластунів ЗСА

Ню Йорк, (Н.Н.). — В днях 10-11 квітня ц.р. старше-пластунство ЗСА, якого на кінець 1974 р. було біля тисячі, влаштовує свій Крайовий З'їзд на Оселі „Верховина" в Глен Спей. Програма запланована на два дні й включає звіти дотеперішніх референтів, вибір нових, панель з доповідями Люби Мазяр про ролю УСП в Пласті, Ігоря Раковського про ролю УСП в українському громадському житті та Марійки Мотиль про ролю УСП поза українським оточенням. В суботу вечором відбудеться спільна вечеря з веселою пластовою програмою. В неділю — участь в Службі Божій. Улад Старших Пластунів і Пластунок охоплює пластунів і пластунок у віці від 18 до 28 років. Ця група творить собою гроно виховників, які ведуть працю з новацтвом та юнацтвом у місцевих станицях та на пластових літніх і зимових таборах. Згуртовані вони в поодиноких куренях, яких тепер є 20. Найбільш чисельні це по стороні пластунок 20-й Курінь „Лісові Мавки", а по стороні пластунів „Хмельниченки". Теперішними референтами УСП є ст.пл. Марта Кандюк та ст.пл. Нестор Голинський.

Мґр Роман Дяків переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС Округи Вілкс-Бері

Вілкс-Бері, Па — В суботу, 20-го березня ц. р., тут в залі УКЦеркви св. Петра й Павла відбулися річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНС Округи Вілкс-Бері, Па.

Голова Окружного Комітету мґр Роман Дяків відкрив збори, привітав членів Окружного Комітету і присутню на зборах головну радну Анну Гарас, запросивши її до президіяльного стола. Голова 169-го Відділу, Мирон Юриста відмовив молитву. Мґр Дяків попросив присутніх вшанувати пам'ять померлих членів однохвилинною мовчанкою та вставанням з місць. Відтак вибрано президію зборів: голова — Анна Гарас, секретар — Василь Стефурин. Згідно з порядком нарад, секретар Василь Стефурин відчитав протокол з попередніх зборів. Протокол прийнято одноголосно. Слідували звіти Управи. Перший звітував голова, який зазначив, що попередні два роки Округа дістала бонуси, бо виконала свою квоту, але минулого року вже не мала такого успіху. „На мою думку — казав мґр Дяків — причина в тому, що ми не потрапили притягнути молодь, яка відчужилася від української суспільности. Я сам мав минулого року 15 проспектів і всіх відвідав, але без жадного висліду. Всеж таки в звітовому році ми зорганізували 20 членів, то є 66% нашої квоти". Мґр Дяків заохочував відділових урядовців включатися більше в громадсько-суспільну роботу, бо думає, що це є підставою в організуванні членів. Просив також, щоби секретарі зберігали матеріяли — документи УНС в архівах і закликав брати активну участь у святкуваннях 200-ліття Америки та 100-ліття Українського поселення в Америці. Дальше звітували секретар Василь Стефурин і касирка Катерина Лукач. Від Контрольної комісії звітував Іван Ґринчишин. Контрольна комісія знайшла ведення книг в доброму порядку і на його внесок уділено одноголосно абсолюторію уступаючій Управі. З черги запрошений до

Мґр Роман Дяків

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поворот до етнічности

Після двох століть „перетоплюючого глечика", Америка виразно і з кожним роком більше та частіше повертає до своєї етнічної мозаїки. Потверджують це не тільки чемностеві передвиборчі заяви, оле і практичні заходи, від помітного збільшення респекту і уваги до поодиноких етнічних груп в поодиноких місцевостях починаючи, а на щораз ширшому встановлюванні етнічних студій в американських коледжах кінчаючи. Найменування д-ра Мирона Куропася на спеціяльного асистента Президента країни для справ етнічности було логічним наслідком дотеперішнього, як і свідомости майбутнього розвитку в цьому відношенні.

Звернув на це увагу і „Ню Йорк Таймс" у виданні з 25-го березня, надрукувавши довший репортаж Віллійма Е. Фаррела про стан, життя, жалі і вимоги польської етнічної групи в Чікаґо, яка „збільшує протидію проти стереотипности". Кожний, хто цікавиться і знає розвиток, стан і проблеми етнічних груп в Америці, міг би відгадати зміст згаданого репортажу, навіть його не прочитавши. Всі бо заторкнені там справи є у великій мірі однакові по всіх містах і у відношенні до всіх етнічних груп: великий вклад трудящих рук і умів цих етнічних груп в розвиток місць їхнього поселення, а з цим і країни, при рівночасному нехтуванні та дискримінації цих груп в управлінні цих міст та їх установ з одного боку і посилена їх асиміляція з другого боку, як наслідок першого.

Тепер часи зміняються. Згадані в репортажі три випадки повернення засимільованих навіть зміною прізвищ польських родин до своїх первісних прізвищ не були першими і напевно не останніми. Минулого року подано подібний випадок з Канади, як містер Гардбред урядово зажадав повороту до пана Твердохліба. Також відома істина, що коли народжені в Америці перше і друге покоління „етніків" часто виявляють асиміляційні тенденції, то вже в третьому і дальших поколіннях діється цілком навпаки, поворот до етнічности, приналежности до окремої культурної, а не географічної спільноти.

Подібний процес не від сьогодні спостерігається і в нашій українській спільноті. На скріплення і приспішення цього процесу дає окрему нагоду цьогорічне відзначування 200-річчя Американської Незалежности, з яким збігається і 100-річчя українського поселення в цій країні. Мавши на увазі власне цей процес, українська участь у цих святкуваннях проходить під гаслом: „Встаньмо і будьмо пораховані!" Нам треба, ми повинні і ми мусимо „встати та бути порахованими" в Америці, в найкращому інтересі, як самої Америки, так і нас, її громадян, і нашої далекої батьківщини — України. Теперішні святкування 200-річчя Американської Незалежности, як і помітний зворот до етнічности, дають нам на це окремо добру нагоду.

Правильні погляди

На цьому місці вже була мова про те, що протягом останніх кількох тижнів в уряді ЗСА наступила зміна щодо дотеперішніх порівняльно „теплих" зв'язків із Совєтським Союзом. Президент Джералд Форд і державний секретар Генрі Кіссінджер все частіше перестерігають СССР і Кубу, щоб не вважали, що безкарно можуть порушувати політику відпруження між Сходом і Заходом, як це робили своєю інтервенцією в Анґолі, а Кіссінджер навіть недвозначно натякнув, що на випадок нової інтервенції кубинських військових частин в будь - якій іншій країні, ЗСА можуть застосувати гостру протидію, включно з морською бльокадою Куби, або навіть готові перевести військову інвазію Куби. Кіссінджер подав до відома, що уряд ЗСА здає собі справу з того, що мілітарна інтервенція Куби в Анґолі мала повну підтримку Москви. Однак, американський уряд не обмежився тільки до цих перестorог, але також повідомив совєтський уряд, що з уваги на порушення Москвою політики відпруження, Вашінґтон вирішив покищо не брати участи в діяльності трьох спільних совєтсько - американських комісій, які були встановлені для обговорення енерґетичного питання, мешканевих та економічних справ.

Але деякі американські коментатори та політичні діячі, хоча схвалюють ці більш рішучі заходи уряду президента Форда, все ще вважають, що ці заходи не вистачальні та що Вашінґтон мусить у своїх переговорах з Москвою застосувати гостріші методи. Такі погляди, наприклад, висловив минулого вівтірка адмірал Ельмо Цумвальт, колишній керівник оперативного відділу воєнної фльоти ЗСА, який тепер є демократичним кандидатом на пост сенатора із стейту Вірджінія. Промовляючи в Ню Йорку, він сказав, що з уваги на те, що Совєтський Союз конечно потребує американського зерна, технології та технологічного знання, як і різних інших американських продуктів, Вашінґтон повинен використовувати ці недостачі Совєтського Союзу в час усіх переговорів з Москвою, щоб заставити совєтських лідерів додержуватися підписаних ними договорів та змусити Москву погодитися на дійсно обопільне зменшення у видатках на узброєння і на дійсне міжнародне відпруження.

Із цими правильними поглядами адмірала Цумвальта погоджується ряд коментаторів. Деякі з них закидають урядові президента Форда, що він навмисне не застосовує таких заходів, які мали б сильний вплив на Москву, наприклад, не припиняє продажу зерна для Совєтського Союзу, бо у виборчому році не хоче втратити підтримки американських фармерів, які, задля прибутку, вимагають якнайбільшого експорту сільськогосподарських продуктів. Однак ці коментатори висловлюють цілком правильний погляд, що уряд повинен на першому місці ставити майбутнє добро цілої країни та безпеку цілого вільного світу, а не пристосовувати закордонну політику ЗСА до тимчасових вимог виборчої кампанії.

Ярослав Падох

ПАМ'ЯТІ ДМИТРА ГАЛИЧИНА

У 15-ліття його смерти

Народженому 30-го жовтня 1895 року в Дичках, Рогатинського повіту в селянській родині й померлому в Ню Йорку 26-го березня 1961 року, Дмитрові Галичинові, не довго судилося жити мирним селянським життям. Ледве закінчивши гімназію Рідної Школи в Рогатині під кермою її директора Михайла Галущинського, він зі своїм директором вступив до Українських Січових Стрільців і в рядах відомої Рогатинської сотні, а згодом в рядах Української Галицької Армії, довго не розставався з крісом у службі свого народу, пробудженого до волі й державної суверенности. Із цієї служби, присвятивши тільки чотири роки для здобуття вищої освіти, він перейшов на дальшу народну службу, хоч і на іншому терені та на іншому полі.

Виеміґрувавши до Америки, сл. п. Дмитро Галичин включився в українське громадське життя й йому присвятив себе всеціло. Його тугешня діяльність серед докраю збентеженої неуспішними визвольними змаганнями громади була прямим продовженням недавньої вояцької служби. Адже навіть найстарша й найбільш заслужена заморська установа, Український Народний Союз, щойно в році постання УСС прийняла модерну національну назву. А хто краще від Усусуса надавався до закріплення національної лінії та приєднання для національної справи тих, що для неї до того часу не трудилися, або й від неї відійшли.

Ставши до громадської роботи, не було випадком, що Усусус Галичин, швидко опинився в Українському Народному Союзі. Заснований консервативними й повільними лемками на переломі минулого й сучасного століть, УНС зумів, зокрема поміж двома світовими війнами, стати українською передовою, динамічною й соборною установою. Військова іміґрація після Першої й політично - культурна після Другої війни, разом із ранніми піонерами спромоглася створити твір, що його прийнялося називати не без дослівного значення „українською заморською твердинею": кому більше, як усусусові Галичинові, годилося очолити цю твердиню, її модернізувати й втроє побільшити!

Двадцять вісім років тривала Галичинова союзова, а з нею й загальна національна служба. 1933 року обраний головним секретарем, а 1950 головним предсідником, він довів УНС з 20,000 членства до близько 80,000, а його майно — із дрібних мільйонів до 24,-000.000. За його проводу змодернізовано забезпеченеву систему й піднесено вище на великий щабель культурний рівень його організованого членства та власної активности.

Дмитро Галичин знав, що вага УНС у наших умовах і в наш час уула і є не тільки в забезпеченевій і допомоговій діяльності, але й не менше в ділянці організування якнайкращих кіл нашої національної громади, в продовжуванні її змагань до власної суверенности, не лише господарської, але в першу чергу політичної. На люксус мобілізування тисячних національних мас тільки для життєвої асекурації ми собі дозволити не можемо! И тому для Дмитра Галичина ні нові тисячі членів ,ні нові мільйони зібраних забезпеченевих вкладок ,не були самоціллю, але тільки засобом для дальшої мети. Тієї мети, за яку він, як вояк, боровся довгих шість років.

Мав Дмитро Галичин чимале щастя, що знайшов гідного приятеля й співробітника в особі великої людини, д-ра Луки Мишуги, що був головним редактором „Свободи", органу УН-Союзу. В найтрудніші для УНС і всієї української заморської громади воєнні роки, в найбільш приязній і джентлменській співпраці Галичин і Мишуга разом вели не лише УНС ,але й нашу широку, але вельми зрізничковану громаду непомильним шляхом Четвертого Універсалу. В той час між УНС й „Свободою" була повна співпраця; єдине, що ділило їх, це була віддаль одного поверху: газета внизу, а УНС на поверсі. И не було нічого дивного в тому, що часто асекураційні справи висилано до „Свободи", а дописи для друку в часописі до — УН-Союзу! В тому періоді остаАній був не лише, як раніше тричі „най": найстаршою, найбільшою й найбагатшою заморською установою, але, — що таке важливе як тоді, так тепер, — найбільш активною в загальному громадському, зокрема культурному житті, справжнім інспіратором й провідником своєї національної спільноти. Відважний, дійсно історичний почин видання першої в історії України Української Енциклопедії в англійській мові є об'єктивним свідком (і результатом) того „високого тону", на який був наставлений УНС співпрацею о б о х непересічних, на жаль передчасно померлих союзових і громадських діячів нашої заморської громади.

Мав Дмитро Галичин дві справді провідницькі прикмети: далекозорість й відвагу. На 22-ій Конвенції УНС в 1950 р., на кінець якої обрано вперше Д. Галичина на головного предсідника УНС, ще далеко до виборів він мав відвагу сказати великій громаді виборців - делеґатів, які вели гарячу кампанію проти вибору до Головного уряду УНС нових членів з-поміж щойно прибулої свіжої іміґрації (мовляв, вони ще не придбали американського громадянства), що коли б не обрано до союзового проводу представників цієї „нової крови", яка дає надію на подвоєння, або потроєння числа союзового членства, то він соромився б стати головою такого Батька - Союзу! Конвенція пішла за розумним й далекозорим голосом свого провідника й обрала першого головного радного з-поміж вчорашніх ДіПі. Обрала голосами старших членів, бо „дипістівських" делеґатів була невеличка горстка. Нова іміґрація в короткому часі довела УНС майже до 90,000 членів.

Двадцять вісім років служби УНС й широкій громаді, про що вона в 15-ліття смерти Д. Галичина повинна б згадати! — заслуговують вже самі по собі на признання, тривалу і вдячну пам'ять. Що й казати про таку службу, яку дав Дмитро Галичин. Це ж час одніє̈ї повної ґенерації. Чи не слід було б у пізнє 15-ліття від відходу Дмитра Галичина утривалити Його пам'ять, а щобільше — його ролю в УНС і цілій заморській громаді та методи його провідної праці, завершені помітними успіхами, в присвяченій йому книзі? Десятки книг видав УНС власним коштом; сотні на замовлення сторонніх осіб і установ. Діждався своєї книжки співтворець Галичинової доби, сл. п. д-р Лука Мишуга. Чи діждеться Дмитро Галичин?

І. Вовгук

25-ий З'ЇЗД КПУ — „БОЙОВОГО ЗАГОНУ" КПСС

(2)

А партійні керівники міністерств, відомств замість того, щоб поборювати „ділове неробство", часто потурають йому. „Недопустиме таке становище, — гнівався московський намісник, коли працівник із своїми обов'язками не справляється, втрачає гостроту, неправильно поводиться, але питання про його заміну довгий час не вирішується. А якщо і вирішується, то таких людей („ділових нероб") переводять на інші керівні посади". Докір звітодавця викликав „пожвавлення в залі". А як почали дискутувати, то про негаразди керівництва багато говорили вельможі самі собі, щоб треба з р о б и т и, щ о б у с п р а в н и т и керівництво згідно з науковими вимогами сучасности в управлінні господарством.

∴

З того говорення, як подала преса, видно, що сучасне управління партії в усіх галузях народного життя дуже далеке від вимог сучасности. В централізованому керівництві імперської партії багато хаосу, і „бойовий загін" її на Україні не в силі подолати його. Не допомагає й політично - виховна праця, що постійно ведеться для організаційно-політичного зміцнення керівництва партії і виховання у трудящих „отечественого" патріотизму. Два мільйони лекторів, пропагандистів і агітаторів постійно працює в УССР, а крім того їм допомагають культурні, наукові і літературні сили — все те має допомагати партії удосконалити методи її керівництва в накиданні Україні „отечественого" патріотизму.

Наполегливо працював ЦК КПУ, — твердив московський вислужник, — щоб „утвердити почуття загально національної гордости" російської в Україні. А кляті вороги — „реакційні кола" і всі „антирадянщики" перешкоджали тому. Не забув Щербицький і про буржуазних націоналістів, які буцімто допомагають тим колам в їхніх спробах „втручатись" у внутрішні справи Совєтського Союзу, щоб „розпалювати демагогічні кампанії". А „еміґрантські буржуазно - націоналістичні організації" в доповіді названо „підспівувачами" ворожих московському соціялізмові кіл, які своїми „підступними і витонченими спробами пробують разхитати, підірвати устрої соціялізму".

Вихваляючи високу дієвість в ідейно політичній роботі ЦК, звітодавець підкреслив, що в боротьбі з ворожими силами партія „дістає зростаючу підтримку організацій громадян українського походження в ЗСА і Канаді та інших державах". Цілком зрозуміло, що „зростаюча підтримка" сама не зростає, її організують, у н а п р я м л ю ю т ь і нею керіють кадри „бойового загону КПСС" на Україні. В 1960 році майор шведської армії Пер Лінґрен опублікував у офіційному органі дуже цікаві відомості про підготову на терені УССР кваліфікованих шпигунів для ЗСА і Канади. Вишколюють їх протягом п'яти років в спеціяльно організованій для цього зоні, названій „Мала Америка", яку посилено охороняють від людського ока. Для майбутніх шпигунів, яких спеціяльно добирається зі студентів високих шкіл, створено життьово - побутові умови, що нагадують життя в американському місті. На протязі п'яти років дібрані здібні кадри, крім вивчення шпигунського ремесла, мають удосконалюватись в мові (крім англейської мови іншої в зоні не вживається) і вчитись жити по - американському. Через п'ять років такого тренування в „американських" умовах виходять кваліфіковані шпигуни, яких скеровують до ЗСА і Канади для організації ідейно - політичної дієвости в підтримці „боєвого загону" КПСС.

Як осяг в діяльності ЦК, на з'їзді було підкреслено, що „художня інтелігенція" міцно стоїть на позиціях партійности і народности", бо її поставлено і тримається на партійних підпорах, вимагаючи цілковитої відданости і допомоги партії в її боротьбі з українською національною ідеєю. Продемонструвавши перед з'їздом заялюжені принципи соцреалізму про „партійне бачення і клясовий підхід" у творчості, — чого вимагається від „художньої інтелігенції", — В. Щербицький заявив, що „далеко не всі твори відповідають цим вимогам". „Художня інтелігенція", поставлена на службу партії, під її контролею працює, як окреслив він, „без надхнення", тому й багато творів її — поверхові змістом, художньо недосконалі".

За намісництва В. Щербицького ідеологічно - політичний тиск на культурно - творчі і літературні сили ще збільшився, у них відібрано людську гідність. А з цим прийшов ще більший занепад національно-культурної і літературно-мистецької творчости. Творчість під караулом „бойового загону" на Україні не задовольняє і замовників. Чого доброго в десятій п'ятирічці (якости і ефективности) перед культурно-творчими силами партія поставить вимогу: творити з надхненням. І директиви видасть, як шукати „резервів надхнення" у виконанні замовлення партії.

∴

Перший секретар правління спілки письменників України В. Козаченко, прославивши Леніна і Брежнєва на початку свого виступу, хвалився з'їздові: „В минулу п'ятирічку письменники України працювали впевнено, енерґійно і надхненно". Аж на одинадцяти найважливіших новобудовах запроваджено „літературні пости". Це буцімто „поглибило інтерес письменників до теми робітничої кляси, як і загалом до теми людини праці — головного героя радянської літератури". Нарисами і репортажними звідомленнями з „літературних постів" заповнили журнали, на „украинском язике", але те все дуже далеке від художньої літератури. В. Козаченко це знає. На Шостому Пленумі Спілки письменників України, перед з'їздом „бойового загону" про це говорилося, а перед „нагодованими" вельможами, удекорованими отечественими медалями, він з обуренням відкидав правдиві твердження про занепад і відставання літератури від европейських літератур.

За посиленої брежнєвської політики московсько-імперського єдинодержавства, скерованої на ліквідацію неросійських націй, українська література, як і вся національно - культурна творчість, є на межі спустошення. В. Козаченко це добре знає, а перед зібраними в Київському палаці

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

У ЩАСЛИВУ ГОДИНУ

Мої добрі сусіди і земляки з Бібрецького повіту, панство Татухи, дуже зраділи новиною про благословення площі під будову нової церкви св. Юра в Ню Йорку.

— Якщо Бог дозволить в щасливу годину, — сказав пан Татух, знявши з носа окуляри, — і все піде так гарно - красно, як отець ігумен мовили на радіо, то ми з тобою готові заспівати через рік у новій церкві „Христос Воскрес"!..

— Ти, може, і заспіваєш, — важко зідхнула пані Татушиха, — а я — ні!

— Ов-ва! А ти куди вибираєшся? З Вірою Шумейко на Україну?

— Ой! — зідхнула вдруге дорога землячка і змахнула з ока непрошену сльозину, — Не в Україну я піду, а ще далі, туди, де немає болізни, ні печали, тільки жизнь безконечная!.. Ото, буває, як піду до Петра Яреми, та як розглянуся по каплиці, то з моїх френдок залишилися тільки дві баби, що ходять зі мною до церкви і на бінґо. Всі інші, царство їм небесне, вже спочивають на горі Кальварії.

— А ти, жінко, — підняв угору палець пан Татух, — забудь за Ярему! Він і без тебе має доста бизнесу, на депресію — не нарікає. Файно би то виглядало, якби так всі парафіяни переставились на Кальварію або до Баунд Бруку! Хто ж тоді буде ходити до нової церкви, хто розкупить меморіяли?.. На самих скитайців рахувати не можна, бо в них старші вмирають, а молодші втікають з міста.

— А який би то нам взяти меморіял? — серйозно призадумалась пані Татушиха. — Піду, ото, в п'ятницю до сповіді та й пораджуся в отця Лаврентія.

— Як би ти, жінко, не погнівалась, я дав би тобі добру раду і без отця Лаврентія, — промовив, хитро посміхаючись, пан Татух. — Ти повинна взяти меморіял на сповідальницю, бо, сказавши правду, найдовше в ній засідаєш: не даєш Богові спокою, ні отцям Василіянам, і без кінця розповідаєш їм про чужі гріхи, а за свої - власні — забуваєш...

— То ти такий! — гнівно б л и с н у л а о ч и м а дорога землячка, — то ти таку потварь на мене пускаєш?.. А щоб ти знав: піду, ото, в п'ятницю до святої сповіді і все розкажу; як ти мною помітуєш, навіть у святому Пості, яке мучене життя я з тобою маю вже близько 60 років!

— Велл... то прости мені, жінко, по-раз перший, і другий, і третій, бо я також іду сповідатися, — чемно заговорив пан Татух, і так, полюбовно, закінчив подружню розмову.

Д-р Степан Ворох

Д-Р БОГДАН ОЛЕСНИЦЬКИЙ

(в другу річницю смерти)

II

Д-р Б. Олесницький був вдячним учнем і тому не диво, що на сторінках Лікарського Вісника, як також і щоденної української преси, кількакратно появлялися його статті про проф. М. Панчишина, в яких він змальовував постать великого лікаря-громадянина. Останню довшу статтю про нього він написав півроку перед своєю смертю у „Свободі" під заголовком „30-ліття смерти професора М. Панчишина".

Професор М. Панчишин був для нього прикладом у багатьох аспектах життя, і, щоб утривалити його ім'я головно як добродія і опікуна студіюючої молоді, д-р Б. Олесницький запропонував на Загальних Зборах УЛТПА в 1965 році створити „Стипендійний Фонд ім. проф. М. Панчишина", що допомагав би матеріяльно українським студентам медицини і дентистики, які після закінчення навчання поповнювали б ряди членства УЛТПА. Таку далекойдучу пропозицію Загальний З'їзд Делеґатів УЛТПА прийняв, перевів в життя, і по сьогоднішний день кілька десятків українських студентів вже скористали з цієї корисної ідеї Покійного.

Хвиля великої еміґрації перед закінченням 2-ої світової війни привела його до горішньої Австрії, де він продовжував лікарську практику як спеціяліст внутрішньої медицини, спочатку в селі Прометі, а потім в містечку Ріді і в Зальцбурзі.

В грудні 1949 року сл.п. д-р Олесницький прибув до Америки та поселився в Нюарку, Ню Джерзі. Після важких виснажуючих початкових років праці в лікарнях, як інтерн і резидент, здав вимагані іспити і відкрив самостійну лікарську практику в тому ж Нюарку. Як добрий знавець своєї ділянки — внутрішньої медицини, відданий до самозапечення своїм хворим, які високо цінили і любили його, він в короткому часі розвинув широку практику. Приходячи перед офіційними годинами прийняття, хворі чекали в чергах на відкриття дверей його амбулаторії, щоб запевнити собі побачення із своїм лікарем, одержати від нього влучну діягнозу і добру пораду.

Спокійна і лаґідна з природи вдача допомагала йому не тільки у виконуванні його основних завдань лікаря, але й приєднувала товаришів лікарів до співпраці в багатьох започаткованих ним проєктах.

Розвинувши широку лікарську практику, він скоро включився в громадське життя і став членом багатьох організацій. В першу чергу він присвятив себе Лікарському Товариству і очолив двократно Відділ Метрополії Ню Йорк в 1955-57 роках, пожвавлюючи його діяльність як на науковому, так і організаційному відтинках. Покійний бере участь у наукових інституціях, як УВАН і НТШ. Його глибока думка і переконливий виступ втішалися повною увагою учасників сесій. Від довшого часу серед вузького кола толерантних і вдумливих громадських діячів, а згодом на сторінках Альманаху Народного Союзу в 1963 році він розвинув свою ідею про створення „Руху 22 січня". На думку Покійного цей єдиний проєкт міг би сполучити старшу і молодшу ґенерацію та давно й новоприбулих еміґрантів в одну організовану цілість. Ця сильна громадська база, на довгий час запевнила б збереження нашої ідентичности. Це була одна з його багатьох ідей, якої, на жаль йому не довелось здійснити.

В 1965 році на З'їзді Делеґатів УЛТПА д-р Б. Олесницький був вибраний Головою Головної Управи Товариства. На протязі своєї дворічної каденції він день-у-день віддано працював на цьому пості. Не дивлячись на свою виснажуючу лікарську практику, яка кожного дня кінчалася в 12 ій годині ночі, він ще довгими годинами полагоджував кореспонденцію з Відділами Лікарського Товариства. Зв'язок з мережею Товариства він утримував не тільки офіційними Обіжниками, пожвавленим листуванням, телефонічними розмовами, але також особистими відвідинами, що в свою чергу ще більше активізувало цілість системи УЛПТА. Його виступи на громадських форумах та часті повідомлення в українській пресі про осяги Лікарського Товариства, звичайно написані ним самим, ще вище підносили престиж цієї організації серед широкої нашої громади в Америці і Канаді.

Він був знаменитим посередником у спорах. Його листування на цю тему заслуговують на окрему увагу і навіть дослідження. З них можна навчатися, з якою обережністю треба добирати слова, фрази, примінювати логіу та задержувати абсолютну невтральність поміж двома протилежними сторонами, щоби довести до згоди. Перебравши провід Товариства, організаційно й ідейно скріпленого попередніми управами, д-р Богдан Олесницький міг вийти з ним на широке громадське поле та вжити його моральну силу у щораз більше загрозливих спорах між еміґрантськими групами, щоб оздоровлювати їх від нашої хронічної суспільної недуги, ім'я якій — міжусобиці.

Будучи головою Головної Управи, він тісно співпрацював з активною на громадському полі тогочасною Управою нюйоркського метрополітального Відділу. У важливих справах часто радився з основниками Товариства, бувшими головами Управ і головами Відділів. Він вірив в принципи демократії і, основуючися на них, провадив лікарське Товариство.

(Продовження буде)

25-ий З'ЇЗД КПУ – „БОЙОВОГО ЗАГОНУ" КПСС

(Закінчення зі стор. 2-ої)

він брехливо твердив, що „атмосфера в середовищі творчої інтеліґенції нашої республіки, як і всього Радянського Союзу, в цілому хороша, творча". В царстві імперсько - большевицької сваволі з політикою національно - культурного винародовлення, що ведеться на Україні, не може бути творчої атмосфери. Несвобода, сперта на сваволю позбавленої людських прикмет еліти і чужого отечества, в якому судять і переслідують за спробу мислити не догматичними глаголами „бойового загону", несполучима з творчим надхненням, а в ньому твориться справжня література.

Перший секретар Спілки письменників України обурився на тих, що обливають згубний для творців соцреалізм, з його вимогами, щоб творці показували людське життя таким, як велить партія, пробуючи наслідувати західню творчість. „Мистці глибоко усвідомлюють свій обов'язок перед суспільством, — говорив він. — І раптом з'являються горе - теоретики, які намагаються запровадити... так званий критичний реалізм, зебільшого маскуючи цим терміном звичайне очорнювання. „А є й такі мистці, які, за міжнародного відпруження, хочуть „побавитись у піддавки і почали у власних творах наслідувата закордонне чтиво"... Таким відступникам від партійних догм на з'їзді сказано: „Не сметь суждение иметь"! „Творчий метод, — заявив під оплески зібраних В. Козаченко, — „у нас один соціялістичний реалізм".

Про економічні й соціяльні завдання для України в десятій п'ятирічці окремо читав голова Ради Міністрів УССР О. Ляшко в доповіді „Основні напрямні розвитку народного господарства СССР на 1976-1980 роки". В самій постановці питання про розвиток народного господарства на десяту пятирічвизначено колоніяльний стан УССР, як складової частини імперського комплексу СССР. Доповідь О. Ляшка обговорили ,щоб постановити: виконати все, чого вимагає московська метрополія.

Як заведено, з'їзд обрав дібраний і схвалений у Москві склад ЦК КПУ — керівництво бойового загону КПСС на Україну, з 191 членом, а досі було 144. Серед дібраних дуже багато прізвищ, які закінчуються на ов, єв. Дійсно: „Тут русский дух, тут Росією пахне". Так веліли російські вельможі з Кремля Центральному Комітетові Комуністичної Партії країни — їх вірному русифікаторові. В. Щербицький, ставши першим секретарем ЦК КПУ, проголосив: „Хай живе КПУ — бойовий загін КПСС". Оплески...

Мґр Роман Дяків...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

слова д-р Кравчинюк представив справу та переповів хід створення ініціятивної групи представників довколишніх громад для відзначення 200-ліття та 100-ліття.

Після того розвинулась жива дискусія, в якій брали участь всі присутні.

Опісля відбулися вибори нової Управи Окружного Комітету, внаслідок чого переобрано стару Управу з доповненням. До складу нової Управи і Контрольної комісії увійшли: мґр Роман Дяків — голова, Ольга Малищак — заступниця голови, Василь Валігун — заступник голови, Василь Стефурин — секретар українською мовою, Михайло Скерпон — секретар англійською мовою, Катерина Лукач — касир, Мирон Юриста і Марія Баловська — члени Управи. Контрольна комісія: Іван Блищак, Іван Гринчишин і Евгенія Ваславська.

По виборах переобраний голова мґр Дяків подякував за довір'я і обіцяв бути в тіснім контакті зі секретарями та іншими урядовцями Відділів і працювати для добра Українського Народного Союзу. На його думку, на першому пляні повинно бути організування членів. При цьому запропоновано також влаштувати сходини у формі пікніку або чайного вечора для вшанування заслужених та старших союзовців.

Головна радна Анна Гарас інформувала про працю УНСоюзу у всіх ділянках, при чому підчеркнула, що фінансовий стан УНСоюзу досягнув і перейшов суму 40 мільйонів долярів і згадала також про будівлю УНСоюзу та боргові зобов'язання, а найбільше затрималася над справами організування членів, при чому подала кілька прикладів з власної практики. Пані Гарас на закінчення свого слова висловила признання організаторам членів, як напр., секр. Василь Стефурин приєднав — 7 членів, Ольга Малищак — 4 члени, Катерина Лукач — 3 члени, Михайло Скерпон — 3 члени, Марта Турчин — 2 члени і Іван Гринчишин — 1 члена.

Після закриття зборів присутні приємно провели час на розмові при перекусці, яку приготовили членкині Округи.

Д-р Михайло Снігурович переобраний на голову Відділу УККА в Ню Гейвені

Ню Гейвен. (М.Я.). — В неділю, 20-го березня відбулися тут Загальні Збори місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету Америки. Проводила зборами президія: мґр Богдан Данко — предсідник, Гнат Андрусишин — секретар. По вичерпних звітах Збори признали абсолюторію уступаючій Управі із признанням за пороблену роботу та одноголосно вибрали Нову Управу в такому складі: д-р Михайло Снігурович — голова, проф. Іван Телюк — заступник голови, д-р Ярослав Туркало — заст. гол., Гнат Андрусишин — секретар сот. Іван Стратичук — скарбник і референт УНФ, пані Софія Данко, пані Ліда Фіцалович, Осип Червак, Василь Гачкевич, Роман Попель і Володимир Береза — члени Управи. Контрольна Комісія: дир. Микола Кошак, Михайло Пушкар, і проф. Іван Голембйовський. Товариський Суд: мґр Олег Микетей, Григорій Гіна і Богдан Антонишин.

З нагоди вінчання
моєї Доні
КВІТКИ ЦІСИК
з
Д. КОРДЖЕРІ ВАН КОРТНЕРОМ
яке відбулося 3-го січня 1976 р. в церкві Покрови Божої Матері в Озон Парку, Н. И.
складаю 100.00 дол. на Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА.
ІВАННА ЦІСИК

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ у ЗСА
повідомляє, що
дня 3 квітня 1976 р. год. 6 веч.
в Народнім Домі, заля ч. 22
відбудеться ДОПОВІДЬ
Д-ра ІВАНА МАРЧЕНКА
на тему
ІМПЕРСЬКА ЦІЛЬ У ФОРМУВАННІ ПРАВОСВІДОМОСТИ В УКРАЇНІ
Управа Товариства тим шляхом просить Членів до якнайчисленнішої участи. Гостям раді.

Лісові Мавки
мають шану запросити Вас на
ВИСТАВКУ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ
яка відбуватиметься
протягом квітня, від 4-18 ц. р.
при УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.
Відкриття — неділя, 4 квітня, о год. 5-ій по пол.
Години — від 2-8 веч., крім понеділків.

ГОЛОВНА УПРАВА ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
влаштовує
в суботу, 3-го квітня 1976 р.
в год. 6-ій вечора
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.
СИМПОЗІЮМ ТУІА З ПИТАНЬ МЕТАЛЮРҐІЇ
ПРОГРАМА:
1. Інж. ВОЛОДИМИР МАЦЬКІВ (Торонто): Нові напрямки в екстрактивній металюрґії ніклю.
2. Д-р МИХАЙЛО ГОЛОВАТИЙ (Чікаґо): Зміни в постачанні енергії для металюрґійної промисловості.
3. Інж. МИХАЙЛО КОРЧИНСЬКИЙ (Ню Йорк): Сталь, як підвалина економічного росту.
4. Панель — дискусія: Роля металюрґії і металознавства в сучасній техніці.

Координатор симпозіюму: Д-р ЛЮБОМИР РОМАНКІВ
Організація Конференції:
Інж. ДАРІЯ МОСОРА-ФРАНКЕН

1-ий ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА ім. О. ТЕЛІГИ
і 10-ий ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ
влаштовують публічну ДОПОВІДЬ
ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА „СМОЛОСКИП-у"
О. Зінкевича
на тему
ВІД САМВИДАВУ ДО ПІДПІЛЛЯ В УКРАЇНІ
Доповідь відбудеться
в суботу, 3-го квітня 1976 р., о год. 6-ій веч.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
(140-142, 2-га Авеню, заля ч. 22)
Після доповіді запити і дискусія. — До численної участи запрошують —
УПРАВИ ОБИДВОХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Цю саму доповідь влаштовує 34-ий Відділ Організації Державного Відродження України ім. Віласа і Данилишина
в неділю, 4-го квітня 1976 року, о год. 5-ій веч.
в ПАССЕЙКУ, Н. Дж., в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ при 240 Hope Ave.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, Інк. | PEABODY CONSERVATORY BALTIMORE, Md.

КОНЦЕРТИ
ЛЯРИСИ КРУПИ
В Рамцях Святкувань 200-річчя Америки і 100-річчя Українського Поселення.
В програмі твори Моцарта, Шопена, Ревуцького, Прокоф'єва і Ліста.

Неділя, 4-го квітня 1976 року
Година 6-та веч.
Заля УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вулиця
НЮ ЙОРК, Н. Й.
Дохід призначений на потреби Українського Музичного Інституту Америки.

Четвер, 8-го квітня 1976 року
Година 8-ма веч.
Заля
PEABODY CONSERVATORY
1 East Mt. Vernon Place
BALTIMORE Md.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ФУНДАЦІЇ
Інформації про цю неприбуткову інституцію в системі Ради в Справах Культури Світового Конгресу Вільних Українців дає
д-р Б. Каранович — тел. (201) 375-5689
Dr. B. Karanowycz 174 Stuyvesant Ave., Newark, N.J. 07106

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА
РЕФЕРЕНТИ УСП-ок і УСП-ів
подають до відома, що
XII КРАЙОВИЙ З'ЇЗД УСП
відбудеться
в днях 10 і 11-го квітня 1976 р.
на Оселі Українського Робітничого Союзу
„ВЕРХОВИНА" в ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й.
в залі української католицької церкви
СВ. ВОЛОДИМИРА
ПОРЯДОК НАРАД З'ЇЗДУ:

Субота, 10-го квітня 1976 р.
Год. 11-та — Приїзд і реєстрація
Год. 1-ша
1) Відкриття З'їзду
2) Вибір Президії З'їзду
3) Прийняття порядку нарад
4) Відчитання і прийняття протоколу з попереднього З'їзду
5) Вибір комісій: номінаційної, верифікаційної, резолюційної і статутової
6) Звіти референтів УСП-ок і УСП-ів
7) Запити і дискусія над звітами
8) Звіти: контрольної і верифікаційної комісій
9) Голосування над уділенням абсолюторії

Год. 3-тя — по пол. — Наради комісій
Год. 4:30 по пол. - - Панель на тему: „Цілі і завдання УСП-ок і УСП-ів".
Модератор панелю ст. пл. ЛЕВ ЧИРОВСЬКИЙ
Учасники:
ст. пл. ЛЮБА МАЗЯР, „Роля УСП в Пласті"
ст. пл. ІГОР РАКОВСЬКИЙ, „Роля УСП в українському громадському житті"
ст. пл. МАРІЯ МОТИЛЬ, „Роля УСП поза українським окруженням"
і дискусія
Год. 6:30 — СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ з веселою пластовою програмою в Glen Spa ресторані

Неділя, 11-го квітня 1976 р.
Служби Божі в церкві св. Володимира
Год. 12-та — Наради
1) Звіти комісій: номінаційної, резолюційної і статутової
2) Вибір референтів УСП і їх Булав
3) Внески і різне
4) Закриття 12-го З'їзду УСП

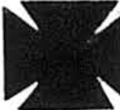
- Всіх учасників обов'язує пластовий однострій.
- Оплата на З'їзд 10.00 дол., включає реєстраційні кошти, відзначку і спільну вечерю.
- Нічліги по приватних домах пластунів коло Оселі.
- Просимо негайно зголосити свою участь для замовлення нічлігу і вечері.
- Щиро запрошуємо усе старше Пластунство до участи.

СКОБ!
За Крайову Пластову Старшину:
ст. пл. МАРТА КАНДЮК, Крайова Референтка УСП-ок
ст. пл. НЕСТОР ГОЛИНСЬКИЙ, Крайовий Референт УСП-ів
пл. сен. АНДРІЙ МИЦЬО, Голова КПС

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Знайомими, Приятелями та Односельчанами Синевідська Вижнього, що 19-го березня 1976 р. на Рідних Землях упокоїлася в Бозі на 94-му році життя, наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ
бл. п.
ПАРАСКЕВІЯ ЩЕРБА
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
В глибокому смутку:
син БОГДАН ЩЕРБИЙ з дружиною ЮЗЕФОЮ
внуки: ЯРОСЛАВА і СТЕФАН
дочка СТЕФА з дітьми і внуками в Рідному Краю

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 20-го березня 1976 р. упокоїлась в Бозі, на 71-му році життя, наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ
бл. п.
ЛЮДМИЛА БЕНОВСЬКА з дому ПЕТИКІВ
вдова по бл. п. ІВАНОВІ
ПОХОРОН — у вівторок, 23-го березня 1976 р. з української католицької церкви св. Михаїла в Балтімор, на український цвинтар св. Михаїла.
В глибокому смутку:
син — АДАМ
доньки — ХРИСТИНА і ЛЕСЯ
і Внуки

КОМІТЕТ СТРИЙЩИНИ
повідомляє у великій скорботі Земляків і Громадянство, що дня 24-го березня 1976 р., перед полуднем в Йонкерсі, Н. Й., відійшов у Вічність
МІСТОГОЛОВА КОМІТЕТУ

сл. п.
Д-Р ПРАВ РОМАН ПЕТРІНА
народжений 18-го травня 1901 року, учасник Визвольних Змагань, пластун-сеніор, член Червоної Калини.
ПАНАХИДИ — в четвер, 25-го і в п'ятницю, 26-го березня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.
ПОХОРОН в суботу, 27-го березня 1976 р. о год. 9-ій з того ж похоронного заведення до католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі, де похоронні відправи почнуться о год. 10:30, відтак на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
В хвилині невимовного смутку, висловлюємо слова глибокого співчуття ВШ. Дружині, Синам і Доні та ближчій і дальшій Родині Покійного.

У невимовному смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 24-го березня 1976 р. відійшов у Вічність, по тяжкій недузі, на 75-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАҐЕР
Д-Р РОМАН ПЕТРІНА
ПАНАХИДИ в четвер і п'ятницю, 25-го і 26-го березня 1976 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.
ПОХОРОН в суботу, 27-го березня 1976 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі, 25 Chestnut Street, де о год. 10:30 буде відправлена СЛУЖБА БОЖА, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.
Прибиті безмежним горем:
дружина — АННА МАРІЯ
донька — ОРИСЯ з мужем ЯКИМОМ і дітьми ЯКИМОМ і ДАРІЄЮ
сини: БОГДАН
РОМАН з дружиною САЛІ і донечкою ТЕТЯНОЮ
брат — БОГДАН з дружиною НАТАЛКОЮ
братанок — АНДРІЙ з родиною
шваґер — ЕВГЕН ГУТОВИЧ з дружиною СТЕФОЮ і доньками ІРЕНОЮ і МАРТОЮ
кузинка — ІРИНА ОСТРОВСЬКА з родиною МЕДИЦЬКИХ
тета — РОЗІКА БОВАНИЧ
Ближча і дальша Родина в Україні, Америці і Канаді

Замість квітів на могилу, просимо складати датки на фонд канонізації Слуги Божого Андрея або на Ювілейне Пластове видання Загону „Червона Калина".

Ділимося сумною вісткою з Ріднею і Друзями, що 25-го березня 1976 року відійшов у Вічність, на 82-му році творчого життя
бл. п. Маестро
МИХАЙЛО МИРОШ
мистець-маляр
народжений 24-го грудня 1893 р. в Україні.
ПАНАХИДА відбудеться в суботу, 27-го березня ц. р. в 3-ій год. по пол. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в понеділок, 29-го березня 1976 р. о год. 10:30 на цвинтар в Бавнд Вруку, Н. Дж. в церкві св. Андрія.
З болем:
дружина — АННА Б. МИРОШ
брат — РОМАН і дружина ЕМІЛІЯ з сином Я. МИХАЙЛОМ МИРОШІ
сестри — ЕМІЛІЯ, МАРІЯ, ГЕЛЕНА, СТЕФАНІЯ і ВРОНІСЛАВА з родинами
шваґерка — СОФІЯ з мужем АДРІЯНОМ АВРАМИ
сестрінки: АДРІЯНА з мужем ЛЮБОМИРОМ і дітьми, ДУМАНОВСЬКІ
ІРИНА з мужем СТЕФАНОМ і дітьми, ДОВБУШІ
кузинка — ІВАННА МОХ з ріднею

Замість квітів на могилу Покійного, просимо складати датки на видавничий фонд Пластових журналів — Plast Inc., на руки вдови Анни Мирош, 37-37 — 87th Street, Jackson Hghts, N.Y. 11372

ВЕСНЯНІ ВЕЧЕРНИЦІ

10-ліття ***86-го ВІДДІЛУ СУА***
Holiday Inn, Somerville, N.J.
1 травня 1976 р. **Оркестра „Темпо"**

Замість квітів на могилу
бл. п. БОГДАНА КРАВЦІВА
дають 25.00 долярів (двадцять п'ять) на Його видання —
МОДЕСТ і НАТАЛІЯ ЗАХАРЧЕНКО

ЗАЯВА ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Миколу Плахотнюка. Влітку 1971 року Микола Плахотнюк гуляв по Києву із своєю знайомою американкою українського походження. Агенти КДБ невідступно ходили за ними. Один із них підбіг до Плахотнюка і вдарив його в обличчя. Плахотнюк написав про це скаргу в радянські органи. Ця його заява послужила психіятрам підставою оголосити його божевільним: манія переслідування.

Жах психіятричної лікарні навалюється на здорового політичного в'язня з першого дня перебування в спеціяльних карантинних палатах. У цих палатах найважчі умови. Коли за деякий час людина попадає в інші відділи тюрми-лікарні, то довідується, що там „легче". Пояснюю я це тим, що місцева влада хоче відразу ж паралізувати який-небудь протест проти сваволі санітарів і лікарів.

Санітарами є кримінальники, які відбувають свій строк ув'язнення у цій тюрмі-лікарні. Вони б'ють хворих з найменшої причини, а то й просто так, без причини.

У карантинних палатах хворим дають великі дози невролептиків, не проаналізувавши можливих протипоказань. Дають ці невролептики без коректорів, які мають змінити фізичні муки хвороби. Тому хворі корчаться, у них очі вилазять на лоб, вивалюється язик.

Зі мною до тюрми прибуло кілька симулянтів - кримінальників, які розраховували, що відпочинуть у лікарні. Побачивши муки від невролептиків і сірки, яку вводять як кару, побиття, муки від переповненого сечового міхура (до туалету пускають за суворим режимом), вони наступного дня захотіли повернутися в тюрми і табори, з яких вони приїхали. Вони признались в симуляції.

З чого складається травмування психіки здорової людини в цій тюрмі?

Живий жаль бере дивитися на муки інших, на побиття хворих, на боротьбу за місце коло „вічка" в туалеті, на те, як деякі хворі їдять кал або займаються онанізмом.

Страх перед карою, страх за долю своєї родини (моїй жінці погрожували робітники КДБ і міліції, що за її протести проти мого ув'язнення, вона сама попаде в тюрму, натякали, що у нас заберуть дітей, переконували, щоб вона покинула мене, психічно хворого).

Лікування великими дозами невролептиків. Ці дози зовсім свавільні. Від лікування невролепсиками деградуєш інтелектуально, емоційно і морально. До цього додається жах перед тим, що ця деградація може бути необоротна.

Про подробиці перебування у Дніпропетровській психіятричній лікарні я готовий розповісти у відповідях на питання.

Ув'язнення людей за їхні переконання у психіятричних тюрмах викликало обурення в усьому світі. Тому радянська влада піддає особливим переслідуванням людей, які виявляють такі факти.

Володимир Буковський зібрав і передав на Захід висновки радянських психіятрів у справах шістьох осіб, яких приміщено за їхні переконання в психіятричних тюрмах. Ці висновки були видані на Заході у багатьох місцях, між іншим у повідомленнях американського Конгресу. За це Володимир Буковський був засуджений 1972 року на сім років тюрми і табору і п'ять років заслання.

Київський психіятр Семен Глузман піддав критиці психіятричну експертизу Інституту ім. Сербського у справі колишнього генерал-майора Петра Григоренка і за це його засудили на сім років табору суворого режиму і три роки заслання.

Московський біолог Сергій Ковальов, учасник Ініціятивної Групи, три місяці тому був засуджений на сім років табору суворого режиму і три роки заслання. Його обвинувачували в складенні і передачі на Захід „Хроніки поточних подій", самвидавного бюлетеню, який описує порушення прав людини в СРСР. Тепер на Заході видано запис суду над Ковальовим. На суді „Хроніку" і Ковальова обвинувачували в наклепі. Як свідок виступала мій лікар — психіятр Любарська. Ось кілька тверджень із „Хроніки", які Любарська заперечувала:

1. „Хроніка поточних подій" (Ко. 34, с. 38): „...Плюща поміщено в палаті, де було ще двадцять агресивних хворих".

Лікар Любарська: „агресивних хворих з ним не тримали... Плющ ніколи не перебував у палаті, де було більше, ніж чотирнадцять осіб".

2. „Хроніка поточних подій" пише, що „Плющеві роблять уколи у великих дозах, що й призводить до апатії..."

Лікар Любарська твердить, що Плюща лікують трифтазином... згідно з інструкціями... побічних дій препарат не викликає.

Те, що писала „Хроніка", правда.

Мене тримали у палаті з „буйними" хворими. Мене кололи не тільки трифтазином, але й величезними дозами галоперідолу і деякий час не давали коректорів до цього препарату, що було навмисною тортурою. Після уколів у мене була судома, я не міг розмовляти, міг тільки лежати і тратив зацікавлення до всього в світі, навіть до своєї родини.

Я хочу ще розповісти про те, що не тільки я був жорстоко покараний. КДБ переслідувало мою родину і друзів, які пробували допомогти нам. Моя жінка постійно зазнавала погроз і провокацій за те, що вона зверталася до світової громадськости за допомогою і розповідала про все, що зі мною діялося.

Мого друга, Олександра Фельдмана, робітника, активного учасника руху євреїв за виїзд до Ізраїля, схопили на вулиці і обвинуватили в побитті незнайомої жінки. Я знаю Фельдмана багато років, знаю його характер і погляди, і розумію, які сміховинні ці закиди. „Свідками" його „нападу" виявилися співробітники київського кримінального розшуку, а на суд над Фельдманом не впустили навіть його рідню. Його засудили на три з половиною роки табору посиленого режиму за хуліганство. Табірне начальство цькує на нього кримінальних злочинців, опираючись на розповсюджений в таборах антисемітизм.

Переслідують не тільки за опозиційну діяльність, але й навіть за моральну підтримку родини. Тепер, наприклад, не пускають до Ізраїля Віктора Радуцького і Майю Каганську за те, що вони піклувалися моєю родиною. Майя — талановитий літератор. Такі, як вона, являють собою гордість народу, держави. Але в нашій країні не цінять талановитих людей, якщо вони не конформісти. Майя не може друкуватися, її чоловіка вигнали з роботи, вони бідують.

У тюрмах і таборах Радянського Союзу перебуває багато людей різних національностей за висловлювання або неортодоксальні переконання.

Українського історика Валентина Мороза засуджено на багато років тюрми, табору і заслання за те, що у своїх літературних творах, друкованих у самвидаві і на Заході, він торкнувся забороненої теми: придушення національної культури України, розкрадання її історичних пам'ятників.

Лікаря з Вінниці Михайла Штерна засуджено на вісім років концтабору фактично за те, що він не висловлювався проти від'їзду до Ізраїля своїх двох дорослих синів.

Я не можу тут перерахувати імена інших чесних і мужніх людей, яких переслідують у Радянському Союзі за висловлення своїх думок. Я не маю можливости розповісти тут докладно про умови в таборах і тюрмах, де цих людей тримають. Зазначу тільки, що ці умови важкі і скеровані на те, щоб розчавити індивідуальність людини, примусити її відмовитися від своїх поглядів і залякати можливими репресіями населення країни. Серед метод, які вживають для цього, головні — це тяжка примусова праця і нижчі, ніж встановлені ООН, норми харчування.

На закінчення я хочу сказати, що те, що я тепер тут на свободі, — це результат діяльности багатьох людей і в Радянському Союзі і на Заході, які виступали публічно на мій захист. Режими, які переслідують людей за їхні погляди, незалежно від їхньої державної ідеології, найбільше бояться прилюдности і протестів. Тому я закликаю всіх людей в усьому світі, яким дорогі права людини, виступати за переслідуваних в усьому світі в'язнів сумління.

У Парижі кілька вчених і громадських діячів запропонували створити МІЖНАРОДНИЙ КОМІТЕТ БОРОТЬБИ ПРОТИ РЕПРЕСІЙ В УСІХ КРАЇНАХ. Я хочу звернутися до громадськости Америки з проханням підтримати цей комітет.

Л. І Т. ПЛЮЩІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ням Л. Плюща, він „на грані життя і смерти".

Після розповіді Н. Пилипюк, Л. Плющ приступив до відповідей на запити представників преси, які торкували широкий діяпазон проблем поєднаних з рухом спротиву в Україні та цілому СССР, боротьбою українського та інших народів проти насильства комуно-російського режиму та можливостями протидій на Заході. Відповідаючи через перекладчика українською мовою — його дружина російською, бо її перекладчиком був проф Берс, який володіє тільки російською і англійською мовами — Л. і Т. Плющі наголошували постійно конечність „зрушення совісти і свідомости західнього світу" до нелюдських метод русифікації, переслідування віруючих українських та інших церков, включно з буддистами і грузинами, знущань КГБ і ними наставленими кримінальними злочинцями в концтаборах і психіятричних заведеннях, включно з вбивствами, які сягають до часів диктатури Хрущова.

„Русифікація на Україні досягла нестерпних меж і вона зростає з кожним роком — говорив Л. Плющ. В містах заникає українська мова, в українських школах щораз то менше учнів, хоч для туристів й чужинців створюється образ квітучої, ростучої України".

Нав'язуючи до справ Лева Лук'яненка, члена групи правників, які в 1965 році пропагували виступлення України з СССР згідно з конституційними правами, Л. Плющ переповів зрадницькі і фальшиві свідчення Луцькова, члена групи, якого КГБ застрашило тортурами і вимусило фальшиві свідчення проти Лук'яненка, Кандиби та інших членів Української Селянської Спілки, створеної ними на Західній Україні. Використавши ці фальшиві і вимушені свідчення Луцькова, КГБ запроторило Лук'яненка і Кандибу, а також і самого Луцькова до концтабору. Їх доля йому тепер невідома, хоча 15-річний вирок Лук'яненка повинен був скінчитися минулого січня.

На запит, чи він все ще уважає себе „комуністом", переживши комуністичну систему на власній шкірі, Л. Плющ заявив, що це „складне філософічне питання і ця конференція не є місцем на його розглянення. Ідеологія людини не повинна залежати від її долі — підкреслюю, особисто, а не народу" — сказав Плющ.

Антисемітизм, який проявляється у формі накиненої режимом нагінки проти сіонізму ,не існує серед українського народу, заявив Л. Плющ. Навпаки, навіть ті, яких влада називає українськими націоналістами, виступають в обороні жидів, як це свого часу — перед „зрадою" — робив І. Дзюба, Антонович-Давиденко та інші. Влада боїться якоїнебудь співпраці українців з жидами та іншими народами СССР, тому й „називали мене, українця, провідником сіоністичного руху в Києві, а Світличного зв'язковим жидівсько-українського руху". Співпраця поміж українцями і жидами існує і свого часу навіть були спроби видавання спільного журналу під назвою „Бабин Яр".

З особливим обуренням виступив Л. Плющ проти трактування кримських татар, яких „у 20-му столітті влада назвала зрадниками і виселила поголовно десь в Азію, де вони стратили близько 40 відсотків населення". За цей злочин Москва складає вину на українців, стараючися вбити клин поміж татарів і українців, як це вона робить в українсько-жидівських відносинах.

В дальшому Л. Плющ закликав до оборони Валентина Мороза, про долю якого він тепер не знає, але уважає його великим українцем, Семйона Ґлузмана, хороброго оборонця прав політв'язнів, та інших людей, які караються за свої переконання та права їхніх народів.

Тетяна Плющ закликала до допомоги Ніні Караванській, яка після чотирирічного ув'язнення перебуває в Москві і потребує матеріяльної допомоги, Надії Світличній, вирок якої кінчається 15-го травня, Ірині Калинець та іншим українським жінкам-політв'язням.

„Хоча будителі національного руху в Україні запроторені в концтабори — говорив Л. Плющ — дух спротиву існує в масах, особливо серед інтеліґенції, молоді і студентства, яке породить нових борців".

Він підкреслив, що ще в 1960-их роках він та інші діячі руху спротиву зрозуміли, що „тільки в незалежній Україні можна встановити соціялізм та розвивати творче, культурне життя народу".